

A Model of Performance- Behavioral Consequences of Sales Force Listening Skill

Farajallah Rahimi¹, Abdulhadi Darziyanazizi², Arezou Ghanavatpour³

1- Assistant Professor, Faculty of Economics and Social Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran.

rahimi2053@yahoo.com

2- Assistant Professor, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran.

darziyanazizi@yahoo.com

3- M.A of Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran.

arzoughanavatpour@gmail.com

Abstract

In recent decades, the performance of salespeople has attracted great attention from academics and professionals. The complexity of the service delivery process has created special challenges for creating marketing strategies, managing customer relationships, and ultimately creating a high share. Hence, Organizations must use salespeople that strengthen their relationships with customers in order to achieve higher performance and the success of this is when the principles and techniques of sales are implemented in a suitable way by the professional sales force. There is growing evidence that effective listening plays a vital role in successful communication and, ultimately, the development of healthy working relationships. In the age of sales associated with it, salesperson listening skills are increasingly important. The purpose of the present study is to investigate the effect of salesperson's listening skills force on sales force performance with the mediating role of adaptive sales behavior. The study is a descriptive research and the statistical population of the study is 74 employees of Alborz insurance company in Ahvaz city. The data gathering tool was a questionnaire which its validity and reliability were confirmed. The effect between variables has been used after the confirmation of the normality of the data using the PLS structural modeling technique to analyze the hypotheses. The results of the research showed that salesperson's listening has a positive and significant impact on the variable of adaptive sales behavior as well as the performance of sales force. Also, adaptive sales behavior variable has a positive and significant impact on sales force performance. Additionally, the adaptive sales behavior has a minor mediating role in the impact between salesperson's listening and salesperson's performance.

Keywords: Sales Force Listening Skill, Adaptive Sales Behavior, Salesperson's Performance.

الگوی پیامدهای رفتاری-عملکردی مهارت شنود نیروی فروش

فرج اله رحیمی،^۱ عبدالهادی درزیان عزیزی^۲، آرزو گناوارپور^۳

۱- استادیار گروه مدیریت، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

rahimi2053@yahoo.com

۲- استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

چکیده

در دهه‌های گذشته، عملکرد فروشنده‌گان توجه بسیاری از دانشگاه‌های و متخصصان را به خود جلب کرده است. هم‌چنین پیچیدگی فرایند ارائه خدمات، چالش‌های ویژه‌ای را برای ایجاد استراتژی‌های بازاریابی، مدیریت روابط مشتری و در نهایت ایجاد سهم بالا به وجود آورده است؛ از این‌رو، سازمان‌ها باید از فروشنده‌گان مشتری‌دار برای تقویت روابط خود با مشتریان برای دستیابی به عملکرد بهتر استفاده کنند. موقوفیت در این امر زمانی تکمیل می‌شود که نیروی حرفه‌ای فروش با روش مناسب اصول و فنون فروش را اجرا کنند. شواهد روزافزونی وجود دارد مبنی بر این که گوش‌دادن مؤثر به طور خاص نقشی حاتی در ارتباط موفق و در نهایت توسعه روابط کاری سالم ایفا می‌کند؛ از این‌رو، هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر مهارت شنود نیروی فروش بر عملکرد نیروی فروش با نقش میانجی رفتار فروش انطباقی است. پژوهش حاضر از لحاظ ماهیت، کاربردی و بر اساس روش گردآوری داده‌ها، توصیفی همیستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر کارکنان ۷۶ نماینده‌گی بیمه البرز در شهر اهواز است. ایزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه است که روانی و پایانی آن تأیید شده است. رابطه بین متغیرها بعد از تأیید نرم‌بودن داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی ساختاری PLS برای تحلیل فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد شنود نیروی فروش تأثیر مثبت و معنی‌داری با متغیر رفتار فروش انطباقی و هم‌چنین عملکرد نیروی فروش دارد. متغیر رفتار فروش انطباقی نیز تأثیر مثبت و معنی‌داری بر عملکرد نیروی فروش دارد و رفتار فروش انطباقی نقش میانجی جزئی را بین شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش دارد.

کلید واژه‌ها: شنود نیروی فروش، رفتار فروش انطباقی، عملکرد نیروی فروش

را با روشی مناسب اجرا کنند. روش‌های فروش محصولات درواقع برقراری نوعی ارتباط با مشتری است و مفهوم ارتباط در هزاره جدید، ارتباطی است بلندمدت و ماندگار با مشتری که بخش اعظم مسئولیت آن بر عهده نیروی فروش است. درباره کالاهایی که بهشدت رقابتی‌اند و فروشنده‌گان با تلاش فراوان کالاها را به فروش می‌رسانند، جذب، نگهداری و پرورش مشتریان نوعی مزیت رقابتی محسوب می‌شود (پارک و دیتز^۲، ۲۰۰۶) فروشنده‌ای که بتواند مشتریان را جذب و آنها را متყاعد به خرید کند و وفاداری در آنها ایجاد کند، از دیگر فروشنده‌گان کالا یا خدمات مشابه یک گام جلوتر است (پارک و دیتز، ۲۰۰۶)؛ به همین دلیل جایگاه و اهمیت رفشار فروش انطباقی در سال‌های اخیر محافل علمی، دانشگاهی و بنگاه‌های اقتصادی در این زمینه بسیار توجه نشان داده‌اند (پارک و دیتز، ۲۰۰۶). همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، از آنجایی که یکی از عناصر کلیدی در ساخت روابط سودمند متقابل در فروش‌های تجاری به توانایی فروشنده‌گان در برقراری ارتباط خوب با مشتریان است، شواهد روزافزونی وجود دارد مبنی بر این که گوش‌دادن مؤثر به‌طور خاص نقشی حیاتی در ارتباط موفق و درنهایت توسعه روابط کاری سالم ایفا می‌کند (آگاروال^۳ و دیگران، ۲۰۰۵ و کومر^۴ و درولینگر، ۱۹۹۹)؛ در هنگام ساخت روابط، مهارت‌های شنیداری فروشنده، ارتباط مثبتی با اعتماد به فروشنده و رضایت در روابط بین فروشنده و خریدار دارد (درولینگر و دیگران، ۲۰۰۵). در عصری که خصیصه آن فروش رابطه‌ای است، مهارت‌های گوش‌دادن فروشنده‌گان به‌طور روزافزونی مهم می‌شود.

۱- مقدمه

سودآوری از راه فروش محصولات اعم از کالا و خدمات، دلیل اصلی تشکیل شرکت‌های تجاری است و داشتن نیروهای فروش توانمند و خلاق در ایجاد و حفظ روابط درازمدت با مشتریان و همچنین معرفی و فروش محصولات در این شرکت‌ها، نقشی بسیار کلیدی در سودآوری، رشد و بقای آنها دارد. خط مقدم رقابت شرکت‌ها، نیروی فروش آنهاست و عملکرد نیروی فروش شاخص حیاتی و نسبت کلیدی عملکرد شرکت در بازار رقابتی است. شناسایی عوامل اثرگذار بر این عملکرد موجب برنامه‌ریزی بهتر و تقویت عوامل مذکور و تسهیل آنها می‌شود (عزیزی و همکاران، ۱۳۹۱)؛ البته همان‌طور که عملکرد موفق نیروهای فروش می‌تواند باعث رشد و توسعه سازمان تجاری باشد، عملکرد ضعیف آنها نیز به معنای اتلاف بخشی از سرمایه‌های انسانی، مالی، اجتماعی و درنهایت از دست رفتن مشتریان کسب و کار است. (صفرزاده و همکاران، ۱۳۸۹) در طی دهه‌های اخیر، شدت یافتن رقابت میان بنگاه‌های اقتصادی برای به دست آوردن سهم بیشتری از بازار توجه آنها را به سمت ساخت دقیق تر و عمیق تر نیازها و خواسته‌های مشتریان سوق داده است (کاتلر^۱، ۱۹۹۷). از آنجایی که رضایت مشتری عامل اصلی موفقیت در بسیاری از سازمان‌هاست، برای دستیابی به فروش و سهم بیشتر بازار، انطباق مداوم با انتظارات، توقعات و نیازهای مشتریان از هنگام طراحی اولیه محصول در تمامی طول عمر محصول و ارائه آن رمز اصلی موفقیت شرکت‌های است؛ موفقیت در این امر زمانی تکمیل می‌شود که نیروی حرفه‌ای فروش، اصول و فنون فروش

². park & deitz

³. Aggarwal et al

⁴. Comer & Drollingger

¹. kotler

می شود (ایتچاکو^۵، ۲۰۱۷). بسیار مهم است که شنوندگان فعال در حین مکالمه سخنران را قضاوت نکنند و در حالی که نسبتاً آرام باقی میمانند و به مشتری احترام نشان می‌دهند، در عین حال تلاش کنند تا فرضیه‌ها را شناسایی و سؤال کنند (فراری^۶، ۲۰۱۲). بادی^۷ (۲۰۱۱) معتقد است تعاریف مختلفی از شنود شنود نیروی فروش ارائه شده است؛ اما وجه مشترک تمامی این تعریف این است: شنود فعال یک فرایند چندبعدی است که شامل شناخت، اثرگذاری و پاسخ به هر دو پیام‌های کلامی و غیرکلامی است. توسعه نظریه شنود فعال و تأکید بر اهمیت فرایند شنود نیروی فروش را اولین بار کستلبری و شفرد (۱۹۹۳) ارائه کردند. نتایج مطالعات وی رابطه بین شنود و فروش انطباقی و عملکرد را نشان می‌دهد (کستلبری و شفرد، ۱۹۹۳). گوش دادن ساختار گسترده‌ای است که می‌تواند بین فردی، کنشی، همدلانه، کلامی و غیرکلامی و همچنین دارای ابعاد دیگری باشد (کستلبری و شفرد، ۱۹۹۳ و کومر و درولینگر، ۱۹۹۹). نظریه پردازان این زمینه فرض می‌کنند گوش دادن فرایند چندمرحله‌ای است که شامل سنجش، ارزیابی و پاسخ است (درولینگر و کومر و وارینگتون^۸، ۲۰۰۶). در زمینه زمینه فروش، این فرایند با سنجش فروشند (کلامی و غیرکلامی) آغاز می‌شود و با مشتری ادامه می‌یابد (کستلبری و شفرد، ۱۹۹۳ و کومر و درولینگر، ۱۹۹۹). بعد از این مرحله، فرایند سنجش به سمت مرحله ارزیابی پیشرفت می‌کند که این مرحله بسیار شناختی است. (همان، ۱۹۹۹). مرحله ارزیابی مربوط به انرژی است که فروشنده برای تجزیه و تحلیل و سازماندهی

هم‌چنین نشان داده شده است که گوش دادن مؤثر، نقشی اساسی را در ارزیابی رضایت‌بخش مشتریان و مدیریت از فروشنده ایفا می‌کند (آگاروال و دیگران، ۲۰۰۵؛ کومر و درولینگر، ۱۹۹۹). مطالعات با استفاده از متخصصان خرید با عنوان پاسخ دهنده‌گان، گوش دادن مؤثر را مهم‌ترین مهارت یک فروشنده برشمرده‌اند (مور^۱ و دیگران، ۱۹۸۶)؛ در حالی که گوش دادن ضعیف فروشنده به طور معناداری با روابط کاری ضعیف ارتباط دارد (درولینگر و کومر، ۲۰۰۷).

بر این اساس این پژوهش کوشیده است تأثیر شنود نیروی فروش بر رفتار فروش انطباقی و عملکرد نیروی فروش را بسنجد.

۱-۱- مهارت شنود نیروی فروش

شنود فعال مدت‌هاست یک مهارت ارتباطی مهم در تمام حوزه‌های زندگی، از جمله محل کار شناخته شده است. (لاکر^۲، ۲۰۱۵) شنود فعال مهارتی بسیار ارزشمند است؛ از این‌رو کارشناسان معتقد‌اند نخستین نیاز و مهارت حرفه‌ای هر فروشنده توانایی شنود است. شنود فعال نقطه شروع تمام یادگیری‌ها، درک و ارتباطات است. تمرکز شنود فعال نه تنها به معنای شنیدن که به معنای برقراری ارتباط عمیق بین سخنران و شنونده است؛ بدین ترتیب که شنونده با استفاده از پرسش، بازتاب، احترام و هم‌دلی، توجه کامل خود را به سخنران نشان می‌دهد (اسپاتارو و همکاران^۳، ۲۰۱۸). همان‌گونه که بیان شد، شنود فعال شامل تلاش برای هم‌دلی و درک است (وگر و همکاران^۴، ۲۰۱۰). داشتن توانایی و مهارت شنود نیروی فروش باعث اثربخشی تیم کار، سازمان و موفقیت خود کارکنان

⁵. Itzchakov et al

⁶. Ferrari

⁷. bodie

⁸. Drollinger & Comer & Warrington

¹. Moore et al

². Locker.

³. Spataro et al

⁴. weger et al

بازار، انطباق مداوم با انتظارات، توقعات و نیازهای مشتریان از هنگام طراحی اولیه محصول و در تمامی طول عمر محصول و ارائه آن، رمز اصلی موفقیت شرکت‌هاست و موفقیت در این امر زمانی تکمیل می‌شود که اصول و فنون فروش با روشهای مناسب از سوی نیروی حرفه‌ای فروش اجرا شود. روشهای فروش محصولات درواقع برقراری نوعی ارتباط با مشتری است و این مفهوم در هزاره جدید، ارتباطی است بلندمدت و ماندگار با مشتری که بخش اعظم مسئولیت آن به عهده نیروی فروش است (پارک و دیتر، ۲۰۰۶). محققان معمولاً فروش انطباقی را با دو بخش انطباق بین مشتریان و انطباق در طی معاملات مشتری تعریف می‌کنند (پارک و جورج، ۲۰۰۶). بدین معنا که فروشنده‌گانی که رفتار فروش انطباقی را تمرین می‌کنند، سبک‌های فروش و راه حل‌های خود را در حین ارتباط تنظیم می‌کنند (یورووا و همکاران^۵، ۲۰۱۷). همان‌طور که از تعاریف فوق مشخص است، رفتار فروش انطباقی، ابزاری است منحصرأً مربوط به کانال فروش؛ در حالی که کانال‌های دیگر می‌توانند اطلاعات کلی محصول را که به راحتی در دسترس آنان هست، عرضه کنند؛ اما نمی‌توانند جایگزین مهارت‌های فروش، سازگاری و توانایی فروشنده شوند (رپ و آهیرن^۶، ۲۰۰۶).

یکی از مدل‌های مطرح در زمینه رويکرد رفتار فروش انطباقی مدل ویتز و همکارانش است که نخستین بار در سال ۱۹۸۱ به صورت مفهومی توسعه داده شد و به سایر رفتارها و پیامدهای مثبت فروش ارتباط داده شده است (ایمانی، ۱۳۹۲). بر اساس این مدل، فروش انطباقی یک طبقه مناسب از رفتارهایی است که با

پیام اختصاص می‌دهد. در این مرحله، شنوندۀ تأثیرگذار با استفاده از علامت غیرکلامی این اطمینان را می‌دهد که پیام مشتری را در ک کرده است (درولینگرو کومر، ۲۰۰۶ و پنس و ویکی^۱، ۲۰۱۲). هنگامی که سنجش و ارزیابی پیام مشتری را فروشنده انجام داد، گوش دادن وارد مرحله پاسخ می‌شود که در این مرحله نتیجه دو مرحله قبل مشخص می‌شود (کومر و درولینگر، ۱۹۹۹). هم‌چنین این مرحله، مرحله‌ای است که بیشترین تأثیر را بر فروش انطباقی، رضایت و عملکرد (از نتایج شنود مؤثر) دارد (رمزی و سوهی، ۱۹۹۷ و آگاروال و همکاران، ۲۰۰۵). به طور کلی، نظریه پردازان این زمینه، روی مراحل فوق به توافق رسیده‌اند و از آن برای نشان دادن ساختار مرتبۀ بالاتر برای عواید حاصل از گوش دادن مؤثر مثل تطابق، اعتماد مشتری، رضایت، وفاداری و افزایش عملکرد فروشنده استفاده می‌کنند (شفرد و همکاران^۲، ۱۹۹۳).

۱-۲- رفتار فروش انطباقی

مطالعات انجام شده در حوزه فروش نشان می‌دهد عملکرد فروشنده عمده‌تاً تابعی از شخصیت، دانش، تلاش و استراتژی‌هایی او در مواجهه با مشتری است (اندرسون و همکاران^۳، ۲۰۰۸ و رپ و همکاران^۴، ۲۰۰۶). فروشنده‌گان نقش پل ارتباطی بین تولید کننده و مصرف کننده را بازی می‌کنند؛ بنابراین فروشنده‌گانی که دارای سطح دانش و مهارت بیشتری از تکیک‌های فروش‌اند، انتظار می‌رود در پاسخ به نیازهای مشتریان و انطباق با خواسته‌های آنان موفق‌تر باشند. از جمله آموزش‌های لازم برای فروشنده‌گان، رفتار فروش انطباقی است. برای دستیابی به فروش و سهم بیشتر

¹. Pence & Vickery

². Shepherd et al.

³. Anderson et al

⁴. Rapp et al

نگرانی‌های مدیران تبدیل شده است (مولکی^۲، ۲۰۱۴). نویسنده‌گانی مانند واکر^۳، چرچیل^۴ و فورد^۵ (۱۹۷۷) معتقدند عملکرد فروشنده‌گان تحت تأثیر عواملی اند که خود نیروی فروش آن را در کنترل دارند. این عوامل شامل این موارد است.^۱ در ک نقش خود از فعالیت‌هایی که باید انجام داد تا عملکرد مدنظر را به دست آورند؛^۲ انگیزه‌ای که بر میزان تلاش‌های به کاربسته در انجام فعالیت‌های فروش تأثیر می‌گذارد و^۳ مهارت که کیفیت این تلاش است. هم‌چنین بر مبنای تقسیم‌بندی به رهman و پرولوت^۶ (۱۹۸۲) عملکرد نیروی فروش به دو بعد اصلی: رفتاری و نتیجهٔ تقسیم شده است. معمولاً انتظار می‌رود عملکرد رفتاری ایده‌آل به عملکرد نتیجه‌ای مناسب منتج شود. به عبارت دیگر، منظور از عملکرد نیروی فروش توانایی ایشان در رسیدن به اهداف کیفی و کمی فروش است؛ بنابراین عملکرد رفتاری شامل فعالیت‌های کارکنان فروش برای انجام وظایفشان و عملکرد نتیجه‌ای شامل خروجی‌های حاصله از فعالیت کارکنان فروش است (شیرخداibi و همکاران، ۱۳۹۱).

۲- تدوین فرضیه‌ها و توسعهٔ مدل ۱-۲- مهارت شنود نیروی فروش و رفتار فروش انطباقی

اسپیرو و ویتز^۷ (۱۹۹۰) در مطالعه‌ای بین فروشنده‌گان، نشان دادند بین شنوندۀ خوب و رفتار فروش تطبیقی رابطهٔ مثبتی وجود دارد؛ به طوری که شنود مؤثر موجب تقویت رفتار فروش تطبیقی می‌شود. شفرد و همکاران

استراتژی فروش رابطه‌ای سازگار دارد. در این نوع فروش، فروشنده می‌تواند اطلاعات مشتریان را به صورت مناسب در کنار هم قرار بدهد و این اطلاعات را به طرز صحیحی پردازش و گرایش‌ها خود را دقیق با ماهیت منحصر به فرد وضعیت فروش وفق بدهد. این پژوهشگران ابتدایی ترین و مقبول‌ترین مقیاس برای سنجش میزان انطباق فروشنده در شرایط فروش را پیشنهاد دادند که روشی برتر برای اندازه‌گیری رفتار فروش انطباقی است. محدوده‌ای که در آن فروشنده‌گان در پاسخگویی به در ک خود از ماهیت موقعیت فروش، عرضهٔ خدمات خود را در طول و سرتاسر تعاملات با مشتریان تغییر می‌دهند. آنها گفته‌اند استعداد فروشنده برای تمرین فروش انطباق شامل پنج بعد است: بعد ۱: شناخت لازم از رویکردهای متفاوت فروش در شرایط فروش مختلف؛^۲ اعتماد به نفس در استفاده از انواع مختلف رویکردهای متفاوت فروش؛^۳ توانایی تغییر رویکرد فروش در طی تعامل با مشتری؛^۴ مجموعه‌ای از اطلاعات مربوط به وضعیت فروش به منظور انطباق پذیری و^۵ استفاده واقعی از رویکردهای مختلف در موقعیت‌های مختلف. به طور کلی سه بعد اول مربوط به انگیزۀ فروشنده‌گان برای تمرین فروش سازگار است و بُعد چهارم مربوط به توانایی‌هایی است که لازم است به طور مؤثر برای فروش سازگاری انجام شود؛ بعد پنجم نیز مربوط به رفتار واقعی فروشنده‌گان است.

۱-۳- عملکرد نیروی فروش

از آنجایی که فروشنده رابط بین شرکت و خریدار است (دوناسولو و ماتوس^۱، ۲۰۱۴). فروش، سود و عملکرد یک سازمان بهشت به عملکرد نیروی فروش وابسته است. به همین دلیل این امر به یکی از بارزترین

2 . Mulki

3 . Walker

4 . Churchill

5 . Ford

6 . Behrman & Perreault

7 . Spiro & Weitz

1 . Donassolo & Matos

با عملکرد فروشنده دارد. به طوری که هرچه فروشنده کمتر این مهارت را به کار برد، عملکرد نیروی فروش نیز کمتر می‌شود. ایتانی و اینیانگ^۳ (۲۰۱۵) در تحقیقی که در بین کارمندان بانک انجام دادند به این نتیجه رسیدند که شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش با هم رابطه مثبت و معناداری دارند. به عبارتی آنها دریافتند شنود نیروی فروش بر روی همدلی آنان نسبت به مشتریان تأثیر می‌گذارد و رضایت مشتریان را افزایش می‌دهد و درنهایت این پرسوه بر عملکرد فروشنده تأثیر می‌گذارد. جولک^۴ (۲۰۱۵) در مطالعه‌ای که بین کارمندان شرکت‌های b2b انجام داد، به این نتیجه رسید که شنود فعال با عملکرد نیروی فروش رابطه مثبتی دارد؛ بدین معنی که هنگامی کارمندان با استفاده از مهارت گوش‌دادن فعال در مذاکره‌های بین خود و مشتریان در ایجاد درک مشتری و اعتماد وی نقش مهمی ایفا کنند و درنهایت منجر به عملکرد مناسب و ایده‌آل می‌شود.

۲-۳- رفتار فروش انطباقی و عملکرد نیروی فروش

اسپیرو و ویتز (۱۹۹۰) در مطالعه‌ای بین ۲۵۰ نفر فروشنده نشان دادند که گوش‌دادن مؤثر اجازه می‌دهد فروشنده درک دقیقی از نیازهای اساسی مشتری به دست آورد و این تمرينی است برای بهبود رفتار فروش انطباقی که بهنوبه خود باعث افزایش عملکرد و کارایی می‌شود. حیدرزاده و گرمابدی (۱۳۸۵) طی مطالعه‌ای از فروشنده‌گان در صنعت الکترونیک و مخابرات به این نتیجه رسیدند که رابطه مستقیم و معنی‌داری بین رفتار فروش انطباقی و عملکرد فروشنده وجود دارد. به عبارت دیگر، انجام فروش انطباقی عملکرد جایگزینی

(۲۰۰۵) نیز در تحقیقی بین تولیدکننده‌های لوازم الکترونیکی، به این نتیجه رسیدند بین شنوندۀ خوب و رفتار فروش تطبیقی رابطه مثبتی و معناداری وجود دارد. به این صورت که شنود مؤثر تمرينی است برای بهترشدن رفتار فروش تطبیقی.

۲-۲- مهارت شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش

اینگرام و همکاران^۱ (۱۹۹۲) طی مطالعه‌ای در بین مدیران فروش دریافتند بین شنود مؤثر و عملکرد فروشنده‌گان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارتی آنها دریافتند گوش‌دادن ضعیف یکی از دلایل موفق‌نشدن مدیران فروش در عملکرد فروش آنهاست. سوجان و همکاران^۲ (۱۹۹۴) در مطالعه‌ای دریافتند مهارت شنود مؤثر و عملکرد فروشنده رابطه مثبت و معناداری باهم دارند. به عبارتی مهارت شنود مؤثر باعث بروز رفتار هوشمندانه تری از فروشنده می‌شود و این رفتار هوشمندانه موجب می‌شود که عملکرد فروشنده به بالاترین سطح خود برسد. رمزی و سوهی (۱۹۹۷) در مطالعه‌ای دریافتند گوش‌دادن مهارتی حیاتی است که در صورت کاربستِ مؤثر آن، موجب اعتماد مشتریان می‌شود و این اعتماد خود به تعاملات بعدی در آینده منجر می‌شود و نتیجه امر این خواهد شد که عملکرد فروشنده‌گان بهبود می‌یابد. به این صورت رابطه مثبت و معناداری بین شنود مؤثر و عملکرد فروش شکل می‌گیرد. کستل بری و همکاران (۲۰۰۴) طی مطالعه‌ای در بین فروشنده‌گان^۳ شرکت به این نتیجه دست یافتد که در اختیار داشتن مهارت شنود حرفه‌ای، تأثیر مثبتی با عملکرد فروش دارد. درولینگر و کومر (۲۰۰۷) طی مطالعه‌ای دریافتند که مهارت شنود ضعیف رابطه مثبتی

3 . Itani& Inyang

4 . Johlke

1 . ingram at el

2 . Sujan et al

عملکرد نیروی فروش با هم رابطه مثبت و معناداری دارند. السامن و همکاران^۵ (۲۰۱۸) در تحقیقی درباره صنعت ییمه در کشور اردن به این نتیجه رسیدند رفتار فروش انطباقی و عملکرد نیروی فروش با هم رابطه مثبت و معناداری دارند.

۴-۲- نقش میانجی رفتار فروش انطباقی
اسپیرو و ویتز (۱۹۹۰) در تحقیقی نشان دادند گوش دادن مؤثر اجازه می‌دهد فروشنده در ک دقيقی از نیازهای اساسی مشتری به دست آورد و این تمرينی است برای بهبود رفتار فروش انطباقی که بهنوبه خود عملکرد و کارایی را دوچندان می‌کند. هم‌چنین دیوید شفرد و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیقی بین تولیدکنندگان لوازم الکترونیکی، اظهار کردند که گوش دادن مؤثر و رفتار فروش تطبیقی هردو مربوط به عملکرد فروش هستند. به این صورت که شنود مؤثر موجب تقویت رفتار فروش انطباقی و درنهایت منجر به عملکرد بهتر می‌شود.

۴-۵- نقش تعدیل گر تجربه فروش
مطالعات در حوزه فروش نشان می‌دهد تجربه فروش به فروشنده‌گان کمک می‌کند تا در مواجهه با شرایط مختلف فروش، مشتریان و مبادلات متفاوت، مجموعه مهارت‌ها و استراتژی‌های فروش را متناسب با آن شرایط به کار گیرند. سین (۲۰۱۲) تجربه فروش را این چنین تعریف کرده است: «استراتژی‌های فروش مناسب برای وضعیت‌های مختلف فروش». به طور کلی تجربه، براساس مدت زمانی است که یک فرد در شغل فعالیت می‌کند. هرچقدر فردی در شغل فروش بیشتر باقی بماند، بهتر و بیشتر با سازمان هماهنگ می‌شود و روابط بهتری با مشتریان برقرار می‌کند (پارک و همکاران، ۲۰۱۰). بر اساس مطالعه فرانک و پارک

برای رفتارهای فروش تلقی می‌شود که در زمان انجام مبادلات با مشتری بر اساس اطلاعات موجود است. فروشنده، سطح بالایی از فروش انطباقی را در زمان مواجهه با مشتریان مختلف و ارائه اطلاعات از خود نشان می‌دهد و این گونه رفتارهای فروش انطباقی در بلندمدت منجر به اثربخشی روش فروش می‌شود. جورج و جونگ^۱ (۲۰۰۶) در مطالعه‌ای دریافتند که رفتار فروش تطبیقی با عملکرد فروشنده رابطه مثبت دارد. به این صورت که فروشنده‌گان با استفاده از فروش تطبیقی قادر به دریافت بازخورد بهتری از فروشنده‌گان خود هستند و این بازخورد منجر به عملکرد بهتر فروش می‌شود. رومان^۲ و همکاران (۲۰۰۵) در تحقیقی بین فروشنده‌گان و مشتریان دریافتند که رفتار فروش تطبیقی رابطه مثبتی با عملکرد فروشنده دارد. آنها گفتند زمانی که فروشنده‌گان در گیر رفتار فروش تطبیقی هستند، واقعاً به مشتریان خود گوش می‌دهند و این باعث می‌شود آنها بهترین محصول را مطابق با نیازهای مشتری پیشنهاد دهند و درنهایت موجب بهبود عملکرد فروش می‌شود. سین^۳ (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای بین فروشنده‌گان شرکت‌ها در هند دریافتند رفتار فروش تطبیقی با عملکرد فروشنده رابطه مثبت و معنی‌داری باهم دارند. به این صورت که رفتار فروش تطبیقی باعث شناخت بهتر مشتری می‌شود و تجربه فروشنده را زیاد می‌کند و این باعث کاهش استرس شغلی، کاهش ابهام شغلی و رضایت بیشتر می‌شود و درنهایت فروشنده از شغل خود لذت بیشتر می‌برد و عملکرد وی عالی می‌شود. کارا و همکاران^۴ (۲۰۱۵) در تحقیقی بین مشتریان داروسازان ترکیه به این نتیجه رسیدند که رفتار فروش انطباقی و

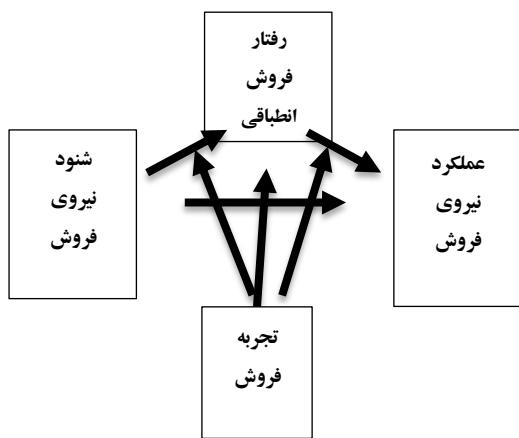
1 . George & Jeong

2 . Román

3 . Ramendra Singh

4 . Kara et al

فروش بر رفتار فروش انطباقی را تعدیل می کند.
فرضیه ششم: تجربه فروش اثر مهارت شنود نیروی فروش بر عملکرد نیروی فروش را تعدیل می کند.
فرضیه هفتم: تجربه فروش اثر رفتار فروش انطباقی بر عملکرد نیروی فروش را تعدیل می کند.
با توجه به مطالب بالا، چارچوب مفهومی تأثیر بین شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش با نقش میانجی رفتار فروش انطباقی و نقش تعدیل گر تجربه فروش در شکل زیر نشان داده شده است:

شکل ۱. مدل مفهومی محقق ساخته

۳- روش‌شناسی تحقیق

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و بر اساس روش گردآوری داده در گروه توصیفی-همبستگی قرار دارد. جامعه آماری این پژوهش، کارکنان ۷۴ نمایندگی ییمه البرز در شهر اهواز است که با توجه به محدودبودن جامعه آماری کلیه نمایندگی‌ها برای نمونه تحقیق انتخاب شدند. هم‌چنین به دلیل تفاوت تعداد نمایندگان فروش در هر نمایندگی، تعداد ۱۰۱ پرسشنامه توزیع شد. در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده می‌شود. از روش کتابخانه‌ای برای تدوین مبانی نظری و پیشینه تحقیق و برای گردآوری داده‌ها به منظور بررسی فرضیه‌ها از

(۲۰۰۶) تجربیات فروش، اثر مثبتی بر عملکرد فروش دارد. به عبارتی فروشنده‌گان مجرب در مقایسه با فروشنده‌گان تازه کار دارای دانش و اطلاعات آشکار و به ویژه پنهان بیشتری نسبت به رقبای خود هستند و بر این اساس هرچه میزان تجربه آنها افزایش یابد، بر میزان عملکردشان نیز افزوده خواهد شد. سین و داس^۱ (۲۰۱۳) در پژوهشی در بخش بیمه دریافتند که تجربه فروشنده‌گان موجب کارآمدی عملکرد فروشنده‌گان می‌شود. هم‌چنین عملکرد کارکنان با تجربه بیشتر با رضایت شغلی بیشتری همراه است و این به نوبه خود باعث بروز رفتار فروش انطباقی و عملکرد بهتر می‌شود. کارا و همکاران (۲۰۱۵) در مطالعه باززرگانان داروسازی ترکیه دریافتند که تجربه فروشنده تأثیر مثبتی برای تمرین رفتار فروش انطباقی دارد. سلیمانی و همکاران (۱۳۹۶) نشان دادند که پس از وارد کردن تجربه فروشنده با عنوان متغیر تعدیل گر، اثر تعدیلی تجربه بر رابطه متغیرهای مشتری‌مداری و عملکرد فروشنده تأیید شده است.

با توجه به پیشینه‌های ذکر شده، فرضیه‌های تحقیق عبارت‌اند از:

فرضیه اول: مهارت شنود نیروی فروش بر رفتار فروش انطباقی تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه دوم: مهارت شنود نیروی فروش بر عملکرد نیروی فروش تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه سوم: رفتار فروش انطباقی با عملکرد نیروی فروش تأثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه چهارم: رفتار فروش انطباقی بین مهارت شنود و عملکرد نیروی فروش نقش میانجی دارد.

فرضیه پنجم: تجربه فروش اثر مهارت شنود نیروی

(ASV) و میانگین مجذور واریانس مشترک (AVE) را محاسبه کنیم. برای روایی همگرا باید AVE بزرگ‌تر از ۰/۵ باشد و برای روایی واگرا باید AVE بزرگ‌تر از ASV باشد. با توجه به جدول (۱) مقدار AVE بزرگ‌تر از ۰/۵ و مقدار ASV است که می‌توان گفت مدل دارای روایی همگرا و واگراست. پایایی ابزارهای اندازه‌گیری برای این پژوهش نیز از طریق آلفای کرونباخ (α) و پایایی مرکب (CR) بررسی شده است و با توجه به جدول (۱) از آنجا که مقدار آلفای کرونباخ و پایایی مرکب مربوط به متغیرها از ۰/۷ بیشتر است، می‌توان گفت تمامی متغیرها پایا هستند. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و PLS انجام گرفت. برای آزمودن اثرهای میانجی در الگوی پیشنهادی نیز از روش بارون و کنی استفاده شد.

جدول ۱: روایی و پایایی سازه‌ای متغیرها

ASV	AVE	CR	آلفای کرونباخ	متغیرها
0.423	0.529	0.794	0.723	شنود نیروی فروش
0.213	0.553	0.852	0.805	رفتار فروش انطباقی
0.321	0.668	0.889	0.835	عملکرد فروش

۴- یافته‌های پژوهش

۱- یافته‌های توصیفی

اطلاعات جمع‌آوری شده از نمونه مطالعه شده گویای آن است که ۲۸ نفر از پاسخگویان مرد و نفر ۷۱ زن بوده‌اند. این خود نشان می‌دهد بیشتر فراآوانی پاسخگویان مربوط به زنان است. از طرفی ۱۹ نفر از افراد سن ۱۸-۲۵ سال و ۵۳ نفر از افراد سن ۳۵-۲۵ سال

روش میدانی (از جمله ابزار روش میدانی پرسشنامه) استفاده شده است. در این پژوهش برای سنجش متغیر رفتار فروش انطباقی از پرسشنامه اسپیرو و ویتز^۱ (۱۹۹۰) استفاده شده است که شامل ۱۶ آیتم برای ارزیابی پنج جنبه مختلف فروش انطباقی است. برای سنجش متغیر شنود نیروی فروش از پرسشنامه (رمزی و سوهی^۲، ۱۹۹۷) استفاده شده است که شامل ۱۲ سؤال و شاخص‌هایی همچون سنجش،

ارزیابی و پاسخ است و برای سنجش متغیر عملکرد نیروی فروش از پرسشنامه بهمن و پراولت (۱۹۸۲) استفاده شده است که این پرسشنامه ۴ سؤال دارد. در پژوهش حاضر پاسخ‌ها روی مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت مشخص شدند (کاملاً مخالفم = ۱، مخالفم = ۲، نظری ندارم = ۳، موافقم = ۴ و کاملاً موافقم = ۵). در این تحقیق پرسشنامه به کاررفته بر اساس مبانی نظری و تحقیقات مشابه تنظیم شده و روایی و پایایی آن بررسی و تأیید شده است. روایی ابزار اندازه‌گیری این پژوهش به سه طریق روایی صوری، روایی همگرا و روایی واگرا بررسی شده است. منظور از روایی صوری این است که آیا در ظاهر گویه‌هایی که برای اندازه‌گیری یک متغیر پنهان طراحی شده‌اند، واقعاً آن متغیر را می‌سنجند. برای سنجش روایی صوری در این پژوهش از نظر متخصصان استفاده شد. منظور از روایی همگرا این است که اگر در مدل، انتظار رابطه مثبت یا منفی بین دو متغیر دارید، آن رابطه در عمل مثبت یا منفی شده است. هم‌چنین، روایی واگرا یعنی گویه‌های یک متغیر پنهان با گویه‌های متغیر پنهان دیگر همبستگی زیادی ندارد و از هم متمایز هستند. برای محاسبه روایی همگرا و واگرا باید مقادیر میانگین واریانس استخراجی

1 . Spiro & Weitz

2 . Ramsey & Sohi

۴۷ نفر مجرد و ۵۲ نفر متأهل بودند که نشان می‌دهد بیشتر فراوانی مربوط به کارکنان متأهل است.

در ادامه، با استفاده از آزمون α تک‌نمونه‌ای به بررسی وضعیت موجود متغیرها در نمونه آماری پرداخته شد. با توجه به نتایج ارائه شده و مقادیر آماره تی در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای تمامی متغیرها فرض H_0 رد می‌شود. با توجه به این که هم حد پایین و هم حد بالا مثبت هستند؛ پس می‌توان نتیجه گرفت میانگین امتیاز تمام متغیرها از عدد ۳ بالاتر هستند؛ بنابراین وضعیت تمام متغیرها در جامعه از وضعیت مطلوبی برخوردار است.

و ۲۵ نفر از افراد سن ۴۵-۳۶ و ۳ نفر از افراد سنی بالای ۴۶ سال داشتند؛ به این معنی که بیش از نیمی از پاسخ‌دهندگان سن ۳۵-۲۵ سال داشته‌اند. از طرفی ۱ نفر از افراد پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی زیر دیپلم، ۱۲ نفر دیپلم، ۱۴ نفر فوق دیپلم، ۵۶ نفر لیسانس و افراد دارای مدرک فوق لیسانس ۱۶ نفر هستند. به این معنی که حدود نیمی از پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی لیسانس هستند. از لحاظ تجربه خدمت نیز بیشتر پاسخ‌گویان دارای تجربه کار زیر ۱۰ سال ۷۶.۷۷ درصد (بوده‌اند و بقیه افراد ۲۳.۲۳ درصد) دارای تجربه کاری بالای ۱۰ سال هستند و از نظر وضعیت تأهل

جدول ۲- نتایج آزمون تی تک نمونه ای

متغیرهای تحقیق	آماره تی	سطح معناداری	میانگین	تخمین فاصله‌ای میانگین دامنه پایین دامنه بالا
شنود نیروی فروش	۲۴.۲۱۵	۰.۰۰۰	۳.۹۰۲۴	۰.۹۷۶۳
رفتار فروش انطباقی	۲۲.۸۷۱	۰.۰۰۰	۳.۷۹۲۹	۰.۸۶۱۷
عملکرد نیروی فروش	۹.۶۰۴	۰.۰۰۰	۳.۷۰۹۶	۰.۸۵۶۲

دارد و سطح رفتار فروش انطباقی در افراد با سنین مختلف یکسان نیست. این گونه که افراد با سن ۴۵-۳۶ سال در حرفه فروش رفتار فروش انطباقی بیشتری نسبت به بقیه گروه‌ها از خودشان نشان می‌دهند.

۴- بررسی فرضیات تحقیق

در این پژوهش به منظور بررسی فرضیه‌های تحقیق، روابط بین متغیرهای تحقیق از طریق مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS بررسی شده است؛ اما قبل از استناد به مدل تحقیق (در حالت ضرایب مسیر و ضرایب معناداری) به منظور تأیید یا رد فرضیه‌ها، باید از برازش مدل‌های استخراج شده مطمئن شد. بر این اساس، در تحلیل‌های GOF برای ارزیابی برازش مدل اندازه‌گیری از شاخص اشتراک و برای ارزیابی برازش مدل ساختاری از شاخص افزونگی استفاده می‌شود. مثبت بودن مقادیر این شاخص‌ها به ترتیب نشان‌دهنده

هم‌چنین بر اساس آزمون میانگین دو جامعه به بررسی وضعیت متغیرهای تحقیق در دو گروه زنان و مردان پرداخته شد. نتایج نشان داد اختلاف معناداری در ارتباط با میانگین شنود نیروی فروش میان دو گروه نیروی فروش مردان و زنان مشاهده نمی‌شود؛ در صورتی که اختلاف معناداری در ارتباط با میانگین رفتار فروش انطباقی میان دو گروه نیروی فروش مردان و زنان مشاهده می‌شود؛ بدین صورت که مردان نسبت به زنان، بیشتر دارای رفتار فروش انطباقی هستند.

هم‌چنین، بر اساس آزمون آنوا و وضعیت متغیرهای تحقیق در گروه‌های تحصیلی و گروه‌های سنی مختلف بررسی شد. نتایج نشان داد سطح شنود نیروی فروش در افراد با گروه‌های سنی و تحصیلات مختلف یکسان است. در صورتی که تفاوت معناداری میان رده‌های سنی مختلف در ارتباط با رفتار فروش انطباقی وجود

اندازه‌گیری، مدل ساختاری و کل مدل در جدول نشان داده شده است. با توجه به مثبت بودن شاخص اشتراک GOF و شاخص افزونگی و حصول مقدار ۰.۲۶ برای GOF، می‌توان نتیجه گرفت مدل اندازه‌گیری، مدل ساختاری و کل مدل از برازش متوسطی برخوردارند.

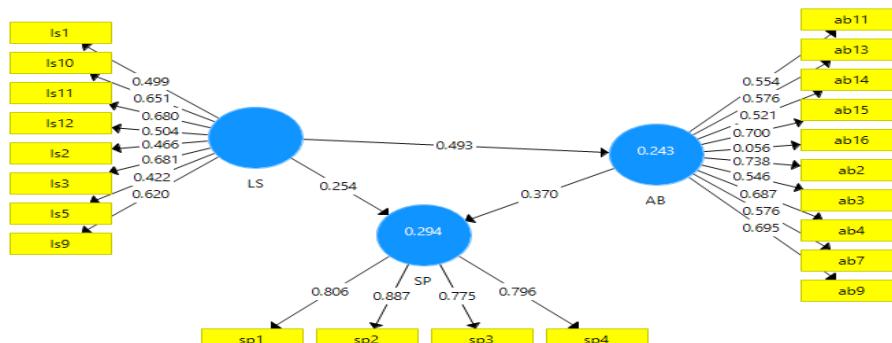
کیفیت مطلوب مدل اندازه‌گیری و کیفیت مطلوب مدل ساختاری است. برای ارزیابی برازش کل مدل نیز از شاخص نیکویی برازش (GOF) استفاده شد. مقدار این شاخص بین صفر و یک بوده و سه مقدار ۰.۱۰۱، ۰.۲۵ و ۰.۳۶ به ترتیب مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای این شاخص معرفی شده است. نتایج برازش مدل

جدول ۳. نتایج برازش مدل اندازه‌گیری، مدل ساختاری و کل مدل

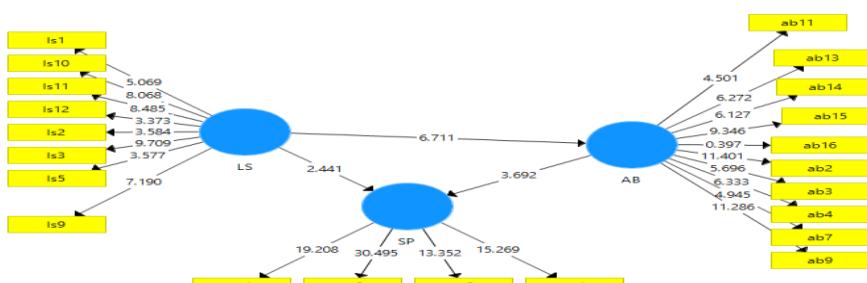
GOF	ضریب تعیین	شاخص اعتبار اشتراک	شاخص اعتبار افزونگی	متغیر
۰.۰۲۶	-	۰.۱۹۰	-	شنود نیروی فروش
	۰.۲۴۳	۰.۱۵۶	۰.۰۷۰	رفتار فروش انطباقی
	۰.۲۹۴	۰.۴۳۱	۰.۱۷۵	عملکرد نیروی فروش

دو شاخص ضرایب مسیر و ضرایب معناداری (T) استفاده شد.

بعد از حصول اطمینان از مناسب بودن برازش مدل، فرضیات تحقیق مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به شکل های (۲) و (۳) برای آزمون معناداری فرضیه ها از

شکل ۲- مدل تحقیق در حالت ضرایب مسیر

شکل ۳- مدل تحقیق در حالت ضرایب معناداری

فروش (فرضیه دوم) رابطه مثبت و معناداری دارد. هم‌چنین نتایج نشان می‌دهد رفتار فروش انطباقی با عملکرد نیروی فروش (فرضیه سوم) رابطه مثبت و معناداری دارد. نتایج بررسی فرضیه‌های اول تا سوم در جدول (۳) نشان داده شده است.

اگر ضرایب معناداری (T) بین متغیرها بیشتر از 1/96 باشد، فرضیه تأیید و اگر ضرایب معناداری بین متغیرها کمتر از 1/96 باشد، فرضیه رد می‌شود. بر این اساس، نتایج بررسی فرضیه‌های اول تا سوم نشان می‌دهد شنود نیروی فروش با رفتار فروش انطباقی (فرضیه اول) و شنود نیروی فروش با عملکرد نیروی

جدول ۴- ضریب مسیرها و ضریب معناداری

فرضیه	روابط بین متغیرها	ضریب معناداری	ضریب مسیر	وضعیت فرضیه
اول	مهارت شنود نیروی فروش - رفتار فروش انطباقی	۶.۶۸۸	.۴۹۳	تأیید
دوم	مهارت شنود نیروی فروش - عملکرد نیروی فروش	۲.۳۱۰	.۰۲۵۴	تأیید
سوم	رفتار فروش انطباقی - عملکرد نیروی فروش	۳.۶۷۹	.۰۳۷۰	تأیید

شد؛ یعنی شنود نیروی فروش هم غیرمستقیم و از طریق رفتار فروش انطباقی و هم به صورت مستقیم بر عملکرد نیروی فروش تأثیر می‌گذارد.

در ادامه برای بررسی نقش تعدیل‌گر در این پژوهش، به دلیل این که متغیر تعدیل‌گر (تجربه فروش) طبقه‌ای است، از روش مرحله‌ای به وسیله نرم‌افزار PLS استفاده شده است. با توجه به اعداد معناداری و ضرایب مسیر به دست آمده برای هر دو گروه دارای تجربه زیر ۱۰ سال (گروه ۱) و بالای ۱۰ سال (گروه ۲) و هم‌چنین تعداد نمونه و خطای استاندارد جدول ۴ تنظیم شد و با قراردادن اعداد جدول در فرمول زیر می‌توان نقش تعدیل‌کنندگی را مشخص کرد.

$$t = \frac{b_1 - b_2}{\sqrt{\left(\frac{(n_1-1)^2}{n_1} \times S_1^2\right) + \left(\frac{(n_2-1)^2}{n_2} \times S_2^2\right)}}$$

برای آزمون متغیرهای میانجی (فرضیه چهارم) از روش بارون و کنی استفاده شد. این آزمون شامل سه مرحله است که برای بررسی این هدف از آزمون متغیر میانجی از روش بارون و کنی استفاده شده است. در مرحله اول پس از بررسی مسیر مستقیم بین شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش ضریب همبستگی (۰.۴۳۶) و سطح معناداری (۰.۰۰۰) مسیر تأیید شد و در مرحله دوم پس از اضافه کردن متغیر میانجی، مسیر متغیر شنود نیروی فروش به رفتار فروش انطباقی (۰.۴۹۳) و مسیر رفتار فروش (۰.۳۷۰) و اطباقی به عملکرد نیروی فروش (۰.۰۵) و مسیر معنادار (۰.۱۵) بررسی شد که نشان داد هر دو مسیر مستقیم بین شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش در حضور متغیر رفتار فروش انطباقی ضریب مسیر برابر با (۰.۱۸۳) و (۰.۰۵) (P = ۰.۰۰۳) و این رابطه اثبات

جدول ۵- بررسی متغیر تعدیل‌گر

رد/تأیید	معناداری	تعداد نمونه (n)		ضریب مسیرها (bi)		خطای استاندارد (S.E)		مسیر
		گروه ۲	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۱	
رد	-۰.۰۰۰۰۷۴	۲۳	۷۶	۰.۵۰۴	۰.۳۶۸	۰.۱۳۷	۰.۱۲۷	Ab-sp
رد	۰.۰۴۹	۲۳	۷۶	۰.۴۹۵	۰.۵۵۴	۰.۲۰۵	۰.۰۸۴	Ls-ab
رد	-۰.۰۱۸	۲۳	۷۶	۰.۲۲۶	۰.۲۲۳	۰.۲۸۲	۰.۱۱۶	Ls-sp

کمک می کند از راه گوش دادن مؤثر از فرد سخنران حمایت کنید. با توجه به اهمیت این مباحث این هدف پژوهش تأثیر شنود نیروی فروش بر رفتار فروش انطباقی و عملکرد نیروی فروش است. نخست، رابطه میان مهارت شنود نیروی فروش و رفتار فروش انطباقی با متغیرهایی همچون جنسیت، سن و تحصیلات بررسی شده است و یافته ها حاکی از آن است که مهارت شنود فروش در بین گروه های سنی، گروه های تحصیلی و همچنین بین زنان و مردان یکسان است. همچنین در ادامه با بررسی متغیر رفتار فروش انطباقی در بین گروه های سنی و گروه های تحصیلی و جنسیت مختلف به این نتیجه دست یافتیم که رفتار فروش انطباقی در بین گروه های تحصیلی مختلف یکسان است؛ اما در گروه های سنی مختلف نشان داده شد که در بین گروه های سنی، رفتار فروش انطباقی در گروه افراد با سنین ۴۵-۳۶ نسبت به بقیه سنین در این پژوهش تفاوت دارد. بدین معنا که این افراد از ادراک بیشتری از رفتار فروش انطباقی نسبت به بقیه سنین برخوردارند. همچنین مردان مدنظر در این پژوهش از مهارت رفتار فروش انطباقی بیشتری نسبت به زنان برخوردارند. در ادامه با بررسی اهداف این پژوهش به نتایج زیر دست یافتیم:

در این پژوهش مشخص شد شنود نیروی فروش بر رفتار فروش انطباقی تأثیر مثبت و معناداری دارد. بدین معنی که با افزایش مهارت شنود نیروی فروش، رفتار فروش انطباقی نیز افزایش می یابد. این نتیجه مطابق با نظر دیوید شفرد و همکاران (۲۰۱۴)، اسپیرو و ویتز (۱۹۹۰) است. بدین صورت که دیوید شفرد و همکاران (۲۰۱۴) بیان می کند که رابطه مثبتی بین شنونده خوب و رفتار فروش تطبیقی وجود دارد؛ چنان که شنود مؤثر تمرينی برای بهتر شدن رفتار فروش تطبیقی است. همچنین اسپیرو و ویتز (۱۹۹۰) نشان دادند رابطه مثبتی بین شنونده خوب و

از آنجایی که عدد معناداری به دست آمده برای همه متغیرها کمتر از ۱.۹۶ و بیشتر از ۱.۹۶ است، اثر تعديل کنندگی رد می شود.

۵- بحث و نتیجه گیری و پیشنهاد

با فشار بی رحمانه ای که سازمان ها برای رسیدن به اهداف خود و بالابردن سهم بازار متحمل هستند، شرکت های موفق خواستار این هستند که به بازخورد مشتری گوش فرادهند تا اطمینان حاصل شود که همه برنامه های سازمان حداکثر واکنش مثبت را از بازار دریافت می کند (لينگز و گرييلى، ۲۰۰۵). از این رو با تأکید بسیار بر نقش کلیدی فروشنده گان در تصمین برآورده شدن نیازهای مصرف کننده، فروشنده گان نیاز به درک تصمیم گیری مصرف کننده دارند و باید قادر به شناسایی سریع نیازهای آنها و پاسخ گویی با رفتارهای فروش مناسب باشند (الهي، ۱۳۹۳). فروشنده گان برای اطباق روش فروش خود به مهارت فروش نیاز دارند. مهارت های فروش فروشنده گان بر توانایی آنها برای اطباق استراتژی فروش در خلال تعاملات فروش مؤثر است (ویتز و همکاران، ۱۹۸۶). اعمال تأثیر مهارت های فروش بر عملکرد فروشنده از راه دانش و اطلاعاتی است که فروشنده گان به منظور بررسی وضعیت فروش و ایجاد استراتژی های فروش برای هر مشتری استفاده می کنند. برای استفاده و بهره گیری از این رویکرد، علاوه بر توانایی گردآوری اطلاعات مفیدی که در طول تعاملات مبادله می شود، نیازمند مهارت های لازم برای تغییر استراتژی های فروش و تعديل رفتار خود در موقع لزوم و مناسب با شرایط، مقتضیات و نیازهای مشتریان و سطح مشتری گرایی آنها است که یکی از مهم ترین مهارت ها، شنود نیروی فروش است. «شنود فعال» به مهارت ها و نگرش هایی اشاره دارد که به شما

مشتری پیشنهاد دهنده و موجب بهبود عملکرد فروش می‌شود. هم‌چنین سین (۲۰۱۲) گفته است رفتار فروش تطبیقی باعث شناخت بهتر مشتری می‌شود و تجربه فروشنده را بالا می‌برد و این سبب کاهش استرس شغلی، کاهش ابهام شغلی و رضایت بیشتر می‌شود و درنتیجه فروشنده از شغل خود لذت بیشتری می‌برد و عملکرد وی بهتر می‌شود و بهبود می‌یابد. از این‌رو پیشنهاد می‌شود با استفاده از موارد زیر، مهارت رفتار فروش انطباقی بهبود بخشدید شود و این گونه عملکرد فروش دوچندان شود. این موارد شامل: شناسایی موارد استفاده از رویکردهای مختلف فروش در موقعیت‌های متفاوت فروش، جمع آوری اطلاعات درباره شرایط فروش به‌منظور تسهیل امر انطباق‌پذیری و استفاده واقعی از رویکردهای مختلف فروش در موقعیت‌های گوناگون.

در ادامه نتایج حاکی از آن بود که رفتار فروش انطباقی در رابطه بین شنود نیروی فروش و عملکرد نیروی فروش نقش میانجی جزئی دارد. نتایج این فرضیه با نتیجه دیوید شفرد و همکاران (۲۰۱۴) همسویی دارد. اسپیرو و ویتر (۱۹۹۰) نشان دادند که گوش‌دادن مؤثر اجازه می‌دهد فروشنده در ک دقيقی از نیازهای اصلی مشتری به دست آورد و این تمرینی است برای بهبود رفتار فروش انطباقی که به‌نوبه خود باعث افزایش عملکرد و کارایی می‌شود. هم‌چنین دیوید شفرد و همکاران (۲۰۱۴) گفته‌اند که گوش‌دادن مؤثر و رفتار فروش تطبیقی هردو مربوط به عملکرد فروش هستند. به این صورت که شنود مؤثر موجب تقویت رفتار فروش انطباقی و درنهایت باعث عملکرد بهتر می‌شود. از این‌رو پیشنهاد می‌شود با استفاده از داشتن مهارت شنود مؤثر به جمع آوری اطلاعات درباره شرایط فروش پرداخته شود. این امر موجب تسهیل امر انطباق‌پذیری می‌شود و

رفتار فروش تطبیقی وجود دارد. درنتیجه پیشنهاد می‌شود با بهبود مهارت‌های شنود فروش ازجمله در ک عمیق نیاز مشتری، سؤال کردن حین مکالمه با مشتری، در گیر کردن مشتری حین مکالمه با وی، به جای زیاد صحبت کردن با وی، در ک چشم‌انداز مشتری و نشان‌دادن اهمیت نظرات مشتری برای شما، به منظور بهبود رفتار فروش انطباقی نیز گام بردارید.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد شنود نیروی فروش بر عملکرد نیروی فروش تأثیر مثبت و معناداری دارد. این نتیجه مطابق با نتایج، درولینگر و کومر (۲۰۰۷) مطابقت دارد. کستل بری و همکاران (۲۰۰۴) دریافتند شنود ضعیف رابطه مثبتی با عملکرد فروشنده دارد. به طوری که هرچه این مهارت را فروشنده کمتر به کار گیرد، عملکرد نیروی فروش نیز کمتر می‌شود. هم‌چنین ایتانی و اینیانگ (۲۰۱۵) دریافتند شنود نیروی فروش بر روی همدلی آنان نسبت به مشتریان تأثیر می‌گذارد و رضایت مشتریان را بیشتر می‌کند و درنهایت این پرسه بر عملکرد فروشنده تأثیر می‌گذارد. بدین ترتیب پیشنهاد می‌شود با بهبود مهارت‌های شنود فروش ازجمله استفاده از ارزیابی زبان بدن مشتری حین مکالمه با وی، یادداشت کلمات کلیدی مهم حین مکالمه با مشتری و تفسیر نیازهای مشتری و تبدیل آنها به نیازمندی محصولات سازمان، فروش نیروی فروش نیز بهبود یابد. از دیگر نتایج این پژوهش این است که رفتار فروش انطباقی بر عملکرد نیروی فروش تأثیر مثبت و معناداری دارد. این نتیجه مطابق با نظریه رومان ۵ و همکاران (۲۰۰۹)، سین (۲۰۱۲) و کارا و همکاران (۲۰۱۵) است. بدین صورت که رومان و همکاران (۲۰۰۹) گفته‌اند زمانی که فروشنده‌گان در گیر رفتار فروش تطبیقی هستند، واقعاً به مشتریان خود گوش می‌دهند و این باعث می‌شود آنها بهترین محصول را مطابق با نیازهای

- کیوان. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین مهارت‌های فروش و عملکرد کارکنان فروش: نقش میانجی رضایت شغلی، فصلنامه علمی پژوهشی چشم‌انداز مدیریت بازرگانی، دوره ۱۱، ش ۱۲، صص ۱۴۹-۱۶۹.
۵. عزیزی، شهریار؛ روستا، احمد و خداداد حسینی، حمید. (۱۳۹۱). «الگوی مفهومی دوستخی عوامل تعیین کننده عملکرد نیروی فروش». چشم‌انداز مدیریت بازرگانی. دانشگاه شهید بهشتی. دوره ۱۱، ش ۹، صص ۸۰-۶۱
۶. قلی پورسلیمانی، علی؛ صادق منعم؛ صادق حسنی، اردلان و ریبعی، مریم. (۱۳۹۶). «عوامل مؤثر بر عملکرد فروشنده: با مطالعه اثر تغییرات تجربه فروشنده گان خدمات یمه»، دهمین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد و مدیریت، رشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت
- https://www.civilica.com/Paper-ICOEM04-ICOEM04_164.html
۷. کاتلر فیلیپ و آرمسترانگ گری. (۱۳۸۹). *اصول بازاریابی*، ترجمه مهدی زارع. تهران: انتشارات مدیر فردا.

منابع لاتین

- Aggarwal, P., Castleberry, S.B., Ridnour, R. and Shepherd, C.D. (2005), "Salesperson empathy and listening: impact on relationship outcomes", **Journal of Marketing Theory and Practice**, Vol. 13 No. 3, pp. 16-31.
- Amjad Abu ELSamen, Mamoun N. Akroush, (2018) "How customer orientation enhances salespeople's performance? A case study from an international market", **Benchmarking: An International Journal**, Vol. 25 Issue: 7, pp.2460-2477,
- Anderson, R. E., Dubinsky, A. J., &

درنهایت انطباق نیاز مشتری با محصولات سازمان موجب بهبود و افزایش عملکرد فروش نیز می‌شود. در نهایت نتایج پایانی این پژوهش نشان می‌دهد تجربه فروش بین هیچ کدام از متغیرها نقش تعدیل گر را ایفا نمی‌کند. به این دلیل که مهارت شنود فروش مهارتی اکتسابی است و متغیرهای اکتسابی به آموزش نیاز دارند و در صورت نبود دانش و آموزش کافی با بالارفتن تجربه هیچ بهبودی در این مهارت حاصل نمی‌شود. از این‌رو پیشنهاد می‌شود مدیران آموزش این مهارت را جدی تر دنبال کنند و پس از آن برای کارکنان خود دوره‌های آموزشی در نظر بگیرند.

منابع فارسی

- ایمانی، عباس. (۱۳۹۲). بررسی ارتباط رفتارهای فروش رابطه ای بر عملکرد فروشنده با تأکید بر رفتار شهرهوندی سازمانی فروشنده، مطالعه موردنی: نمایندگی‌های لوازم صوتی و تصویری در تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت مدرس. دانشکده مدیریت و اقتصاد، گروه مدیریت صفرزاده، حسین؛ تدین، اعظم و حرمحمدی، مریم.
- (۱۳۹۱). «بررسی تأثیر استراتژی‌های مدیریت دانش بربنوآوری و عملکرد سازمانی. مطالعه موردنی: مراکز آموزشی و درمانی شمال فارس». فصلنامه طلوع بهداشت، دانشکده بهداشت یزد، دوره ۱۱، ش ۱، صص ۷۷-۸۰.
- حیدرزاده، کامیز و گرمابدی، شیرین. (۱۳۸۵). «بررسی رابطه بین کیفیت ارتباط کاری با عملکرد و رضایت شغلی فروشنده‌گان و نقش مدل رفتاری ASB در فروش». مجله مدیریت بازاریابی. دوره ۲، ش ۳، ص ۴۷-۷۰.
- شیرخدایی، میثم؛ مدهوشی، مهرداد و حاتمی،

12. Ingram ,Thomas N, Schweper , harles H , Jr.Don Huts.(1992),Why Salespeople Fail, **Industrial Marketing Management** ,21, 225-230
13. Johlke M.C. (2015) The Relative Impact of Important Sales Presentation Skills Upon Industrial Salesperson Job Performance. In: Spotts H. (eds) Marketing, Technology and Customer Commitment in the New Economy. Developments in Marketing Science: Proceedings of the **Academy of Marketing Science**. Springer, Cham
14. Kara A., Turan M., Cabuk S. (2015) Effects of Adaptive Selling Behavior and Customer Orientation on Performance: An Empirical Analysis of Pharmaceutical Salespeople in an Emerging Market. In: Robinson, Jr. L. (eds) Developments in Marketing Science: Proceedings of the **Academy of Marketing Science**. Springer, Cham
15. Lings, I. N., & Greenley, G. E. (2005). Measuring internal market orientation. **Journal of Service Research**, 7(3), 290–305.
16. Locker K. O., Kienzler D. (2015). Listening. In Business and administrative communication (11th ed., pp. 93-95). New York, NY: McGraw-Hill Education.
17. Michelle E. Pence & Andrea J. Vickery (2012) The Roles of Personality and Trait Emotional Intelligence in the Active-Empathic Listening Process: Evidence from Correlational and Regression Analyses, **International Journal of Listening**, 26:3, 159-174,
18. Moore, J.R., Eckrich, D.W. and Carlson, L.T. (1986), “A hierarchy of industrial selling competencies,” **Journal of Marketing Education**, Spring, pp. 79-99.
19. Mulki, J.P., et al., (2014), Regulation of emotions, interpersonal conflict, and job performance for salespeople, Mehta, R. (2008). Personal selling: Building customer relationships and partnerships. Recording for the Blind & Dyslexic.
4. Behrman Douglas N, Perreault, Willham D, (1982). Measuring the Performance of Industrial Salespersons, **journal of Business Research**, 10, 355-370
5. Bodie, Graham D. (2011), “The Active-Empathetic Listening Scale (AELS): Conceptualization and Evidence of Validity within the Interpersonal Domain,” **Communication Quarterly**, 59 (3), 277-295.
6. Castleberry, S.B. and Shepherd, C.D. (1993), Effective interpersonal listening and personal selling, **Journal of Personal Selling & Sales Management**, Vol. 13 No. 1, pp. 35-49.
7. Comer, L.B. and Drollinger, T. (1999), Active empathetic listening and selling success: a conceptual framework, **Journal of Personal Selling & Sales Management**, Vol. 19 No. 1, pp. 15-29.
8. Donassolo, Paulo Henrique; Matos, Celso Augusto de. The predictors of sales performance: a study with wholesale sellers. **Review of Business Management**, [S.l.], v. 16, n. 52, p. 448-465, dec. 2014. ISSN 1983-0807.
9. Drollinger, Tanya, Comer, Lucette B., and Patricia T. Warrington (2006), “Development and Validation of the Active Empathetic Listening Scale,” **Psychology & Marketing**, 23 (2), 161-180.
10. Ferrari B. (2012). Power listening: Mastering the most critical business skill of all. New York, NY: Portfolio/Penguin.
11. George R. Franke and Jeong-Eun Park (2006), Salesperson Adaptive Selling Behavior and Customer Orientation: A Meta-Analysis. **Journal of Marketing Research: November**, Vol. 43, No. 4, pp. 693-702.

- International Journal of Research in Marketing**, 23(3), 279–293.
27. Ricks ,D.A.(2003).Globalization & the role of the global corporation. **Journal of Internat Manag**, 9(1):355.
28. Roman, Sergio, Ruiz, Salvador, and Jose Luis Munuera (2005), "The Influence of the Compensation System and Personal Variables on a Salesperson's Effective Listening Behaviour," **Journal of Marketing Management**, 21 (1-2), 205-230.
29. Singh, R. and Das, G. (2013), "The impact of job satisfaction, adaptive selling behavior and customer orientation on salesperson's performance: exploring the moderating role of selling experience", **Journal of Business and Industrial Marketing**, Vol. 28 No. 7, pp. 554-564.
30. Spataro, S. E., & Bloch, J. (2018). "Can You Repeat That?" Teaching Active Listening in Management Education. **Journal of Management Education**, 42(2), 168–198.
31. Spiro, R. and Weitz, B. (1990), Adaptive selling conceptualization, measurement, and nomological validity, **Journal of Marketing Research**, Vol. 27 No. 1,pp. 61-9.
32. Sujan, H.,Weitz,A.B., kumar ,N.(1994).Learning orientation, Working smart, & Effective selling. **Journal of marketing** .vol. 58 (1994), 39-52.
33. Yurova Y., Rippe C.B., Weisfeld-Spolter S., Sussan F., Arndt A. (2017) Not all adaptive selling to omniconsumers is influential: The moderating effect of product type .**Journal of Retailing and Consumer Services**, 34 , pp. 271-277.
34. Walker JR., O. C.; Churchill JR., G. A.; FORD, N. M. Motivation and performance in industrial selling: present knowledge and needed research. **JMR Journal of Marketing Research**, Chicago, v. 14, n. 2, p. 156-
- Journal of Business Research.**
20. Omar S. Itani Aniefre Eddie Inyang , (2015),"The effects of empathy and listening of salespeople on relationship quality in the retail banking industry", **International Journal of Bank Marketing**, Vol. 33 Iss 6 pp. 692 – 716
21. Park, Jeong Eun, Deitz, D. George, (2006), "The effect of working relationship quality on sales person performance & job satisfaction" : Adaptive selling behavior in Korean automobile sales representatives", **Journal of business research**, XX (accepted 4 April 2006), 1-10
- 22.Park,J.E.,Kim,J.,Dubinsky,A.J.,&Lee,H .(2010)"How does sales force automation influence relationship quality and performance? The mediating roles of learning and selling behaviors."**Industrrial Marketing**,39(7),1128-1138.
23. Praveen Aggarwal, Stephen B. Castleberry, Rick Ridnour & C. David Shepherd (2005) Salesperson Empathy and Listening: Impact on Relationship Outcomes, **Journal of Marketing Theory and Practice**, 13:3, 16-31,
24. P. Ramsey, Rosemary & Sohi, Ravipreet. (1997). Listening to your customers: The impact of perceived salesperson listening behavior on relationship outcomes. **Journal of the Academy of Marketing Science**. 25. 127-137. 10.1007/BF02894348.
25. Ramendra ,Singh, Das ,Gopal ,(2012) The impact of job satisfaction, adaptive selling behaviors and customer orientation on salesperson's performance: exploring the moderating role of selling experience, **Journal of Business & Industrial Marketing**, Vol 28 · Number 7 · 554–564
26. Rapp, A., Ahearne, M., Mathieu, J., & Schillewaert, N. (2006). The impact of knowledge and empowerment on working smart and working hard: The moderating role of experience.

168, May 1977.

35. Weger H.Jr., Castle G. R., Emmett M. C. (2010). Active listening in peer interviews: The influence of message paraphrasing on perceptions of listening skill. **International Journal of Listening**, 24, 34-49.